

Het Zijper Landschap

Beschermen van de menselijke belevingswaarde van onze leefomgeving

Postbus 8
1755 ZG Petten

www.hzl.nl

Telefoon: 0226 381287
IBAN: NL12 INGB 0007 7238 17

Zeewering

De Hondsbossche- en Pettemer Zeewering en het achterliggende gebied vertegenwoordigen cultuurhistorische en landschappelijke waarden en vertellen een verhaal over de wordingsgeschiedenis van dit bijzondere stuk van de kustlijn. Het gebied is een voormalig zeegat en

bevat zee-erosiegeulen, welvingen en laagten. In historisch-geografisch opzicht is de zeewering met zijn markante, robuuste en lineaire karakter een belangrijke beeldrager van de geschiedenis van de Noord-Hollandse kustverdediging. Direct achter de Hondsbossche- en Pettemer Zeewering ligt een mooie polder: de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder. Een dergelijke scherpe grens, waarbij zee en cultuurland slechts door een hoge zeewering van elkaar worden gescheiden, komt niet veel voor in Nederland. Beide zeeweringen hebben hun eigen historie. De Hondsbossche- en Pettemer Zeewering zijn omringd door (streng) beschermde natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden, Beschermd Natuurmonument en de Ecologische Hoofdstructuur. De polders aan de landzijde van de zeewering worden gekenmerkt door zoute kwel, zeewater dat onder de zeewering door naar het achterliggende gebied sijpelt. Hier bevinden zich zilte graslanden, brakke wateren en brak moeras. Brak-

watersystemen als deze zijn zeldzaam geworden langs de Nederlandse kust.

Daarom is het van groot belang om deze imposante zeewering in al zijn glorie te behouden en hem niet onder een laag zand te laten verdwijnen.

De Stolpboerderij

De stolpboerderij vond zijn oorsprong in de hooiberg. In Noord-Holland deden regen en wind een zodanige aanslag op het hooi, dat boeren de zijkanten dicht timmerden. Tegen de wanden bouwden ze later ook woonvertrekken en stallen, met het woongedeelte aan de voorkant en de bedsteden aan de kant van het hooi. Het hooi en het rieten dak werkten isolerend. Ook de koeien en paarden gaven veel warmte af. In de zomer, als de dieren buiten liepen, werd een gedeelte van de stal vaak ingericht als woongedeelte; de zogenaamde zomerstal. Het dak kreeg de vorm van een piramide. De hooiberg werd het centrum van de boerderij. Zo ontstond geleidelijk de stolpboerderij als product ter bescherming tegen regen en wind. Geleidelijk werd ze steeds hoger en groter door de behoeften van het zich ontwikkelende boerenbedrijf. Vanaf 1600

bouwden de boeren hun stolpboerderijen in de nieuwe bedijkingen, zoals de Zijpe- en Hazepolder, later ook in de droogmakerijen Beemster, Purmer en Schermer. Naarmate de boerenbedrijven zich ontwikkelden werden de stolpboerderijen groter en hoger. Een stolpboerderij rust op een vierkante constructie van houten balken, waarop het rieten dak rust. Deze ruimte (of barg) was bestemd voor het hooi. De zijwanden waren aanvankelijk van hout, dat voldoende voorradig was door de handel met het Oostzeegebied. Een houten fundering rot niet in een drassig landschap. Door bemaling gebeurde dit later wel en was steen noodzakelijk. De ruimte onder de hooiberg werd gebruikt als stal, wagenshuur en werktuigenberging. Riet was volop aanwezig: het is licht, waterdicht, wasemt uit en de rietdekkers maakten een relatief glad oppervlak. Daardoor was het stormvast. Aan de voorkant maakte men soms mooi uitgesneden patronen, met zwarte, geglazuurde dakpannen als bedekking. De goede bouwkundige eigenschappen waren helaas niet opgewassen tegen bliksem of vonken, waardoor vele boerderijen afbrandden. Het moderne agrarische bedrijf vraagt veel meer ruimte dan de stolpboerderij kan bieden, met de bouw van grote schuren en stallen als gevolg. Was Noord-Holland ruim vijftig jaar geleden nog een toonbeeld van harmonie, de komst van bollenboeren, vergroting van de veestapel en de bouw van grote schuren zou daar vrij drastisch verandering in brengen.

Wind op land

De provincie Noord-Holland moet van het Rijk 685,5 MW aan windenergie plaatsen.

Hiervoor moeten nieuwe locaties worden aangewezen. Eén van de potentiegebieden is polder B bij Burgerbrug. Hier zou plaats zijn voor een lijnopstelling van minstens 6 turbines. Dit worden dan turbines met een ashoogte van 90 meter en een rotordiameter van 100 meter.

Wordt Zijpe-Zuid toch een verzamelplaats voor lawaaimakers?

Onderzoek nodig

De risico's van bestrijdingsmiddelen voor mensen die naast een bollenperceel wonen, kunnen pas worden beoordeeld nadat onderzoek naar de blootstelling is gedaan. Voor een blootstellingsonderzoek zijn verschillende meetrondes nodig bij omwonenden en bij bollentelers en hun leefomgeving. Dit blijkt uit een studie van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

(RIVM). Het RIVM adviseert om metingen in urine, (binnen)lucht, huisstof en op moestuin- gewassen en gazons te verrichten. Door die gegevens te combineren, kan een beeld worden verkregen van de mate waarin mensen zijn blootgesteld en welk aandeel de diverse bronnen daarin hebben. Vanwege het complexe karakter van dit onderzoek en de benodigde expertise, adviseert het RIVM om een consortium van onderzoeksinstituten te vormen. Daarnaast wordt

aanbevelen bewoners en belangenorganisaties bij het onderzoek te betrekken. Volgens de Gezondheidsraad zijn er sterke aanwijzingen dat bestrijdingsmiddelen bij agrariërs aandoeningen van het zenuwstelsel kunnen veroorzaken en kinderleukemie bij hun nageslacht. De raad beveelt aan het onderzoek te richten op agrariërs, hun gezinsleden en omwonenden en vooral te kijken naar vrouwen in de vruchtbare leeftijd en jonge kinderen. Als blijkt dat de blootstelling rond of boven de gezondheidskundige grenswaarden (het niveau waar beneden geen effecten te verwachten zijn) ligt, kan vervolgonderzoek naar de gezondheidseffecten nuttig zijn.

Wij zijn benieuwd wanneer het blootstellingsonderzoek van start gaat.

Ledenwerving en behoud

De vereniging Het Zijper Landschap heeft na de fusie met de Gemeente Schagen behoefte aan de uitbreiding van het ledenbestand om een grotere vuist te kunnen maken tegen ongewenste grootschalige ontwikkelingen en zodoende het Zijper Landschap te kunnen beschermen. Mond-tot-mond reclame is de beste reclame voor onze vereniging. In dit licht bezien is ieder lid een ambassadeur van de vereniging. Wellicht zijn er in uw omgeving kandidaat-leden die graag willen meedenken over de toekomst van "Het Zijper Landschap". Voor slechts € 7,- per jaar ondersteunt u de vereniging en hebben zij ook een stem in het behouden en beschermen van het prachtige Zijper Landschap. Mail adres naar hzi@hzi.nl